

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra románských jazyků

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložila studentka: Eva Petráková

Název práce: Dimension culturelle et interculturelle de l'apprentissage de FLE

Hodnotila: Mgr. Veronika Černíková

1. CÍL PRÁCE:

Eva Petráková si ve své diplomové práci klade za cíl navržení tzv. „démarche interculturelle“, tedy komplexního interkulturního přístupu v rámci výuky FLE, který by byl na straně jedné dostatečně teoreticky vymezen a na straně druhé přizpůsobitelný potřebám žáků a možnostmi vyučujících. Tento cíl se Evě Petrákové podařilo naplnit.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

V úvodu své diplomové práce Eva Petráková kvalitně uvádí do studované problematiky a prokazuje její důležitost. Jsou zde zároveň dobře nastíněny širší souvislosti, včetně specifik vyplývajících z francouzského a českého kontextu.

Samotný text diplomové práce je rozčleněn do dvou částí. V první části se Eva Petráková věnuje definici základních pojmů: culture, civilisation, société pluriculturelle či multiculturelle, mondialisation a dialogue interculturel. Jak autorka sama v úvodu upozorňuje, tyto definice jsou uzpůsobeny kontextu výuky cizích jazyků. Autorka se v nich opírá o citáty, definice a koncepty stěžejních autorů, mezi nimiž nechybí Claude Lévi-Strauss, Denis Diderot, J. G. von Herder a W. von Humboldt, Thomas Mann, Noam Chomsky a další. Této části by prospělo, kdyby autorka pracovala alespoň částečně s primárními zdroji a nevycházela pouze ze syntéz provedených jinými autory. V 3. kapitole první části se Eva Petráková věnuje problematice kulturního aspektu didaktiky cizích jazyků. V podkapitole 3.2 autorka konstatuje, že většina učebnic zanedbává otázku frankofonní kultury a věnuje se výhradně kulturní problematice metropolitní Francie. Autorka zároveň dospívá k závěru, že navzdory složitosti situace je vhodné frankofonní kulturu začlenit do výuky FLE. Je politováníhodné, že tak však sama v druhé části své diplomové práce nečiní a upřednostňuje témata francouzská či univerzální. Čtvrtá kapitola první části je věnována samotné problematice Interkulturality. Kapitola se zaměřuje na zmapování vzniku a vývoje tohoto konceptu a na jeho uplatnění ve FLE. Eva Petráková zde rozlišuje základní termíny „compétence interculturelle“, „démarche interculturelle“ a „approche interculturelle“. Velmi přínosná je zejména pasáž, v níž jasně a stručně představuje jednotlivé etapy interkulturního přístupu ve FLE: Comparaison (srovnávání), Transculturel (vzájemné porozumění), Empathie (senzibilizace, nadšení), Compétence interculturelle (změna mentální reprezentace daného fenoménu). Každá z etap je důsledně popsána a vysvětlena. Pozornost je rovněž věnována chybám, kterým by se vyučující při uplatnění interkulturního přístupu měli vyhnout. Autorka zároveň věcně upozorňuje na častý nedostatek učebnic francouzštiny, které při uplatňování interkulturního přístupu ustrnou v první etapě, tj. u explicitního vyjmenování rozdílů mezi danými kulturami. Nemůže tedy dojít k dialogu kultur, k jejich vzájemnému porozumění ani ke změně mentálních reprezentací kulturních fenoménů.

V druhé části diplomové práce se Eva Petráková věnuje interkulturní dimenzi výuky FLE v České republice. Po obecném úvodu do kontextu českého prostředí je krátce představena i současná situace výuky FLE na českých středních školách s ohledem na interkulturní přístup. Autorka vybírá konkrétní příklady z učebnic používaných na českých středních školách. Ze syntézy vyplývá, že ačkoliv se učebnice často pokoušejí o interkulturní přístup, zůstávají v rovině srovnání a zbylé etapy ponechávají plně na vyučujícím. Autorka zde neprovádí komplexní analýzu používaných učebnic (z formulace cíle práce ostatně vyplývá, že to ani nebylo jejím záměrem), avšak předkládá stručné závěry svého šetření. Šetření tak sice není průkazné, ale v souladu s cílem práce dostačující. Třetí kapitola druhé části představuje samotné jádro diplomové práce, zejména její praktické části. Eva Petráková si pro názornou ukázkou interkulturního přístupu vybírá tři témata: svátky, životní prostředí a stereotypy. Pro každé téma jsou zpracovány pokyny k jednotlivým etapám. Spíše než o komplexní didaktický materiál se jedná o výčet možností, instrukcí a didaktických či autentických materiálů. Autorka často vychází z možností aktuálních učebnic, které doplňuje o rozšiřující materiály. Jen malé množství materiálů (cvičení) je vytvořeno přímo pro potřeby diplomové práce.

V závěru své diplomové práce Eva Petráková poukazuje na skutečnost, že snaha o dosažení interkulturní kompetence by měla být plynulá. Není možné vždy od sebe jednoznačně oddělit jednotlivé etapy interkulturního přístupu, neboť se často prolínají. Svou práci autorka uzavírá tvrzením, že interkulturalita by měla hrát stěžejní roli nejen ve výuce

FLE, ale i FOS a FLS, protože vede studenty k osobnímu růstu a k lepšímu pochopení současného, kulturně rozmanitého světa.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Jazykový projev Evy Petrákové je na vysoké úrovni a svědčí o skutečnosti, že si autorka dokázala osvojit odbornou terminologii. Vysokou úroveň vyjadřování proto o to více snižují zbytečné a mnohdy základní chyby: shody přídavných jmen, shody přísudku s podmětem, velká písmena (République Ttchèque), záměna les a leur, vynechaná či přebývající písmena (group, en générale), chybný rod podstatných jmen (la manque), chybné vazby (à travers de). I přesto projev zůstává plynulý a dobře čitelný. Na použité literaturu je odkazováno správně a systematicky. Množství použité literatury je adekvátní. Diplomová práce je dobře a přehledně strukturovaná. Použité přílohy jsou adekvátní, jen není zřejmé, proč některé materiály jsou začleněny přímo do textu, jiné jsou přítomny formou přílohy a jiné formou odkazů na internetové stránky.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Eva Petráková si pro svou diplomovou práci zvolila téma náročné a do jisté míry těžko uchopitelné, protože teoretické opory pro něj mnohdy zůstávají v rovině obecné, těžko převeditelné do praxe. Navzdory této skutečnosti autorka předkládá zcela konkretizovaný teoretický rámec, který jí umožňuje zpracovat konkrétní příklady „démarche interculturelle“. Silná stránka práce spočívá v teoretickém uchopení analyzované problematiky. Na druhé straně praktická část zůstává v rovině dílčích návrhů a nestává se komplexním didaktickým materiálem. Volba zpracovaných témat není dostatečně osvětlena a není příliš široká. Navrhované aktivity mají spíše formu konceptů, nikoliv hotových materiálů. Autorka se často opírá o již existující didaktické materiály a neprokazuje schopnost vytvořit vlastní didaktický materiál. Práce s autentickými materiály je v tomto ohledu vyváženější. Zcela chybí ověření vytvořených aktivit v praxi či alespoň diskuze možných rizik uvedeného přístupu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

1. Liší se interkulturní přístup v českých a francouzských učebnicích?
2. Jako jeden z možných postupů navrhuje pracovat s českými učebnicemi a rozšiřovat je o doplňující autentické materiály. Sama takto v diplomové práci nepostupujete. Vysvětlete, proč jste tuto variantu zavrhla.
3. Vysvětlete, na základě čeho jste volila zpracovaná témata (svátky, životní prostředí, stereotypy).

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

velmi dobře

Datum: 27. května 2015

Podpis:

